Published and distributed under permit (No. 556) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of New York, N. Y. — By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Največji slovenski dnevnik v Zedinjenih državah

Velja za vse leto . . . $3.50
Za pol leta $2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily in the United States:

Issued every day except Sundays and Legal Holidays.

50,000 Readers

Telephone: CORTLANDT 4687. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. Telephone: CORTLANDT 4687.

NO. 182. — ŠTEV. 182. NEW YORK, MONDAY, AUGUST 5, 1918. — PONEDELJEK, 5. AVGUSTA, 1918. VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

IZ RUSIJE.

—ooo—

NEMCI SILIJO FINCE, DA SE BORE PROTI ZAVEZNIKOM. — BOLJŠEVIKI SO V POGODBI Z NEMČIJO ODSTOPILI MURMANSKO OBREŽJE FINSKI. — ČEHO-SLOVAKI V SIBIRIJI NAPREDUJEJO. — ARHANGELSKA FRONTA ZAPRTA. — SOVRAŠTVO PROTI NEMČIJI JE V UKRAJINI SPLOŠNO.

—ooo—

London, 4. avgusta. — V kratkem času se pričakujejo v severni Rusiji vojni dogodki kot posledica pogodbe med boljševiki in Nemci, da se celo murmansko obrežje, katero imajo zdaj zasedeno zavezniki, prideli navzlic nasprotovanju prebivalstva Finski.

Nemci silijo Fince v vojno proti zaveznikom, dasiravno so njihove simpatije z entento. Vse kaže, da se pripravlja proti dolenjemu delu murmanske železnice nemško-finska ofenziva.

Finska armada sestoji iz približno 30 tisoč mož.

Kmetska ustaja v Ukrajini je zavzela resen obseg. Uporniki razdirajo železnice in so razstrelili most blizu Kijeva v namenu, da ovirajo avstrijsko-nemško zvezo.

V Sibiriji prodirajo Čeho-Slovaki ob železnici iz Vladivostoka. Semenovi kozaki, ki štejejo od 20 do 30 tisoč mož, ki stoje ob boku boljševikov v Mandžuriji, se bodo najbrže morali umakniti za kakih 30 milj čez južno mandžursko mejo.

London, 4. avgusta. — Nemčija je svetovala Finski, da se naj zavzame, da dobi od Rusije vzhodno Karelijo na podlagi samoodločevanja. toda deželni zbor, ki se bo sešel 5. avgusta, mora odločiti takoj.

Dr. Karl Helferich, ki je bil pred kratkim imenovan za nemškega poslanika za Rusijo, je poslal vojnemu ministru Trockiju noto, s katero pozivlja sovjetovo vlado, da naj izda stroge odrede, da se poiščejo in kaznujejo vse osebe, ki so krive umora feldmaršala pl. Eichhorna.

Helferich je tudi zahteval, da se "uničijo središča vseh protinemških intrig" v Moskvi in Petrogradu.

Neko poročilo iz Stockholma pravi, da je voditelj švedskih socjalistov levice Zeta Hoeglind v nekem pogovoru popisal razmere v Ukrajini pred umorom feldmaršala Eichhorna kot take, da se je moralo pričakovati, da bo prišlo do nasilnega izbruha.

Hoeglundova povest je pravzaprav samo ponavljanje njegovega pogovora z Rusi v Ukrajini. Ti Rusi so mu rekli, da žive tam Nemci v "malem Hadesu" (peklu), da je guerilla vojna vedno v teku in da so se včasih vršile bitke, ki so trajale po več dni.

Hoeglund pravi, da šteje po nekaterih krajih Ukrajine oborožena kmetska vojska do 30 tisoč mož. Pravi, da so ti vojaki napolnjeni s sovraštvom do Nemcev in čakajo ugodnega trenutka, da prično s sovražnostmi.

Avstrijske čete so v deželi v smrtnem sovraštvu z Nemci in so preskrbele kmetom orožje, vključno artilerijo.

Ukrajinski kmetje bodo storili vse, da Nemci ne dobe njihovih pridelkov.

Iz urajinskih virov se naznanja, da je v Turkestanu nastala vstaja proti boljševikom.

Amsterdam, 4. avgusta. — Oficjelno poročilo iz Moskve pravi, da je bila arhangelska meja z vojaških ozirov za 14 dni zaprta.

Amsterdam, 4. avgusta. — "V Rusiji je razpoloženje vsepovsod sovražno proti Nemčiji" — je presenetljivo odkrito priznanje posebnega komisarja za berlinski "Tageblatt" Hansa Vorsta, ki je po dolgem in trudapolnem potovanju pred kratkim prišel v Moskvo in poroča o pogovoru s trgovci, uradniki in kmeti glede notranjega položaja v Rusiji.

Trgovci so bili vsi brez izjeme proti boljševikom, katere dolže da so krivi padca in ekonomskega uničenja Rusije. Prepričani so, da bo prišla še ena vojna z Nemčijo, toda ne vedo, pod kakšnim vodstvom, kajti v tem oziru je več različnih mišljenj. Vsi pa so uverjeni, da mora biti boljševiška oblast uničena, toda do zdaj še ni organzacje, ki bi jo mogla uničiti.

Nek uradnik, ki je trdil, da govori za 89 odsaotkov svojih tovarišev, je rekel, da služi pod boljševiško oblastjo, da pa dela tako samo v upanju, da bo kako veliko narodno prebujenje strmoglavilo boljševike in da bo Rusija še končala vojno.

Mnogi kmetje so izjavili, da so bili prej za boljševike, kajti ta vlada jim je dala zemljo in so jih pustili, da so sami reševali svoje zadeve. Razdelitev pa ni bila zadovoljiva, vsled česar so nastali razpori in zmešnjave.

Kmetje popolnoma odobravajo zaplembo cerkvenega in samostanskega premoženja, ne odobravajo pa, da oblasti zasledujejo duhovščino, kajti narod se drži vere.

Iz Albanije.

Fieri-Berat črta se zopet nahaja v rokah zaveznikov. — Avstrijski protinaval ustavljen.

London, Anglija, 4. avgusta. — Italijanske in francoske čete v Albaniji so dosegle "pričetni" uspeh pri zopetnem zavzetju črte Fieri-Berat, katero se jim je iztrgalo potom avstrijske protiofenzive. — Tako se glasi v poročilu dunajskega vojnega urada.

Italijanski vojni urad je sporočil naslednje:

— V Albaniji je bila včeraj bojna delavnost omejena na ogenj z naše strani, vsled katerega se je pognalo sovražnika nazaj severno od Berat.

Z Dunaja se poroča: — V Alniji je sovražnik zopet zasedel črto Fieri-Berat.

Nemiri v bolgarski armadi.

London, Anglija, 2. avgusta. — Bolgarski vojaki so se v bližini Zofije uprli zahtevajoč mir. Dva stotnika sta bila ustreljena in po hudih bojih je bilo vjetih več kot 200 vojakov.

Pershingovo odlikovanje.

Pariz, Francija, 4. avgusta. — Danes je francoska vlada podelila vrhovnemu poveljniku ameriških čet generalu Johnu J. Pershingu veliki križ častne legije. Ministrski predsednik Clemenceau je poslal generalu naslednjo brzojavko:

"V veliko čast mi je Vas obvestiti, moj dragi general, da je vlada francoske republike sklenila podeliti Vam odlikovanje velikega križa častne legije. Vlada želi s tem odlikovanjem priznati izvrstne kakovosti, katere ste Vi pokazali v izborno službo v tem, da ste tako naglo in uspešno organizirali ameriške čete v Franciji.

Francija ne bo nikdar pozabila da je bilo v trenutku, ko je bil boj najljutejši, da je Vaša odlična armada prišla, da da svojo moč našim. — Ta križ naj bo znak naše hvaležnosti.'

Nazaj, nazaj v Nemčijo.

Z ameriško armado na fronti ob Marni, 4. avgusta. — Iz več vasi, ki so bile odvzete sovražniku, prihajajo poročila, da gre v velikem umikanju na tisoče Nemcev proti severu, pojoč, ko korakajo: "Nazaj, nazaj, v Nemčijo."

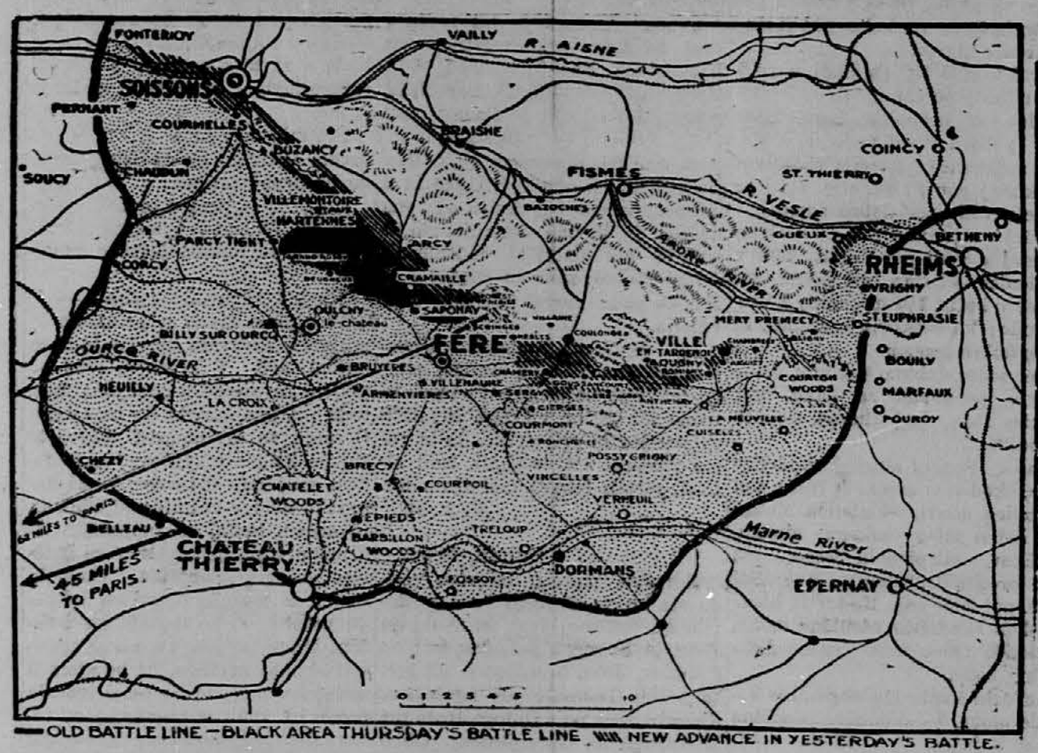

Slika nam kaže položaj na zapjadni fronti, v takozvanem "žaklju" pri Marne, ki pa je sedaj popolnoma izginil vsled uspehov Francozov in Amerikancev. Položaj, ki nam ga kaže slika, je obstajal v petek, a medtem so zavezniki še bolj napredovali, prišli med kraja Fismes ter na gotovih mestih že prekoračili potok Vesles.

Nemški časopis o sedanji vojni.

AMERIŠKIM NEMCEM SE JE PRECEJ OHLADILA LJUBEZEN DO KAJZERJA IN DRUGIH NEMŠKIH GOSPODOV. —

Pod zaglavjem "Debit in kredit" je "New-Yorker Staats-Zeitung" priobčila sledeči uvodnik:

Danes pred štirimi leti je nemška vojaška stranka, kot nam je povedal knez Lichnowski, z napovedjo vojne Rusiji povzročila katastrofo, vsled katere mora svet neizrečeno trpeti. Sedaj so potekla štiri leta gigantske borbe, kakoršne ne pomni svetovna zgodovina.

In kaj je dosegla Nemčija tekom tega štiri leta trajajočega bojevanja?

1. Nemčija je osvojila celo Belgijo in del severne Francije, ki pa postaja sedaj vedno manjši.

2. Zaplenila je veliko potrebščin ter vjela veliko jetnikov.

3. Potom revolucije in potom uničenja ruskega carstva je s pomočjo nesrečnega miru v Brest-Litovsku zaenkrat podjarmila ruski narod, ki se bori za prostost.

4. Zaeno z Avstro-Ogrsko je Nemčija skoraj uničila Srbijo in Črnogoro ter pohabila Rumunsko.

5. Bolgarski in Turčiji je pomagala, da sta razširila svoje ozemlje in — kot je dognal amer. poslanik v Carigradu, Morgenthau — dovolila turškim vojaškim voditeljem, Enver paši, Talaat beju in Djemalu, da so Turki masakrirali nad miljon Armencev in drugih kristjanskih prebivalcev v bližini.

6. Nemčija je uničila na miljone ton ladij, premoženja v znesku več miljard ter ni ščitila življenja nevdeležencev, niti žena, niti otrok.

7. Vojaška stranka je preprečila sprejem volilne reforme ter obenem tudi preprečila napredek demokracije. S tem tudi ni mogel priti do veljave sklep državnega zbora, da se ne sme zahtevati nobenih aneksij in nobene vojne odškodnine. To je vse, kar je "dosegla" Nemčija pod vlado vojaške stranke.

Kaj je na drugi strani glavne knjige?

1. Nemčija je žrtvovala cvet svoje mladine; na miljone njenih sinov je padlo na bojiščih, na miljone jih je pohabljenih ter vjetih. Te izgube ne morejo nadomestiti niti največje zmage.

2. Izgubila je večji del svojih kolonij v Afriki in drugod ter naložila prebivalstvu tako breme davkov, da ne bodo v deset in desetletjih izplačani.

3. Nemčija je uničila svojo domačo trgovino, izročila prebivalstvo stradanju in revščini ter za negotov čas uničila svojo zunanjo trgovino. Že štiri leta ni videl nikdo na morju nemške trgovske zastave.

4. Postopanje njenih vojaških voditeljev in državnikov je spravilo ime Nemčije v Ameriki na slab glas. Že več kot dvesto let so poskušali nemški Amerikanci vsta noviti si sebi in svojim naslednikom srečno novo domovino in skrbeti za to, da bi se o njihovem imenu povsod govorilo s spoštovanjem. Sedaj pa z žalostnim srcem spoznavajo, da se jim ne zaupa. Toda vsled neomahljive zvestobe napram Združenim državam se jim je vseeno posrečilo ohraniti zaupanje svojih sodržavljanov. To se je zgodilo kljub postopanju nemške vojaške stranke.

5. Več miljonov nemškega prebivalstva v domovini je prepričanih, čeravno ne smejo javno govoriti, da bo poraz sedanje avtokratične vlade pravi blagoslov zanje in za njihove naslednike. Slednjič so spoznali svoje gospodarje ter izprevideli, da zasledujejo sebične cilje, da je njihov glavni namen zatreti svobodno misel ter razširiti osovraženo avtokratično vlado po celem svetu.

Nemški Amerikanci niso mogli dolgo časa spoznati te nevarnosti, slednjič je pa vendar prišlo prebujenje. Njihova dolžnost jim je pokazala pravo pot. Sedaj se ponosni, ker se bojujejo njihovi sinovi in njihovi vnuki pod zvezdnato zastavo. In bojevali se bodo toliko časa, da bo odstranjena vsaka nevarnost, da bo svet oproščen more, ki ga tlači.

Samo s padcem nemške vlade bo mogoče enkrat za vselej odstraniti podobno svetovno katastrofo.

Dal je Franciji jesti.

Pariz, Francija, 4. avgusta. — Pri obedu, ki je bil danes prirejen v počast ameriškega živilskega administratorja v municijskih napravah, je rekel Hoover:

"Tovariši, združeni v eni skupni stvari, pozdravljam francoske delavce, kajti tekom treh let sem delal tudi jaz kot delavec.

Kot ameriški živilski administrtor imam za vas eno besedo bodrenja in upanja. Lansko leto je bil francoski in ameriški pridelek pod normalo. Letos pa je pridelek ki bo v kratkem pospravljen v Ameriki, večji, kot smo ga kdaj imeli.

Prihodnje leto bo naš kruh boljši. Na vseh straneh pa moramo kazati ekonomijo. Vsak prihranjen funt kruha bo napravil prostor za prevoz enake množine municije za vojake in še več municije.

Kruh je bil v Franciji včasih tudi slab, toda vi delavci, morate vedeti, da je tudi ameriški delavec žrtvoval kakovost svojega vsakdanjega kruha v namenu, da si s francoskim delavcem razdeli vojni kruh. Mišljenje ameriške živilske administracije je, ker se borimo za skupno stvar, da moramo tudi sedei pri skupni mizi."

Tri tisoč francoskih delavcev je priredilo Hooverju burne ovacije ko je poslaniški tajnik Hugh Gibson prestavil njegov govor v francoščino.

Francoski živilski administrator Boret je vodil te ovacije in je rekel:

"Pozdravimo skupaj moža, ki je napravil, da more Francija jesti."

Mannerheim za zaveznike.

Bivši vrhovni poveljnik finske vojske je lojalen zaveznikom. — Zelo je ogorčen na Nemce zaradi okupacije Finske.

Amsterdam, Nizozemsko, 4. julija. — "Ako gredo po svojih kolenih, se ne vrnem, dokler so Nemci na Finskem".

S temi besedami se je ljubljenec finske armade general Mannerheim odpovedal ponemčeni Finski, ko so vojaki neprestano in nujno zahtevali od vlade, da se general vrne. Celo takrat, ko se je obupno boril, da bi obvaroval Finsko pred vstajo in strahovlado rdeče garde, ni Mannerheim odobraval, da se pozove Nemce na pomoč in je bil zadnji, ki je v to privolil.

Zdaj so ententni diplomati Mannerheima gostoljubno sprejeli v Stockholmu, dasiravno je sprejel nemški železni križec.

Mannerheim je odločno proti Finski, ker jo je Nemčija potegnila za seboj v ekspedicijo proti sedanjim zavezniškim operacijam ob murmanskem obrežju in imenuje finsko vdeležbo pustolovsko izdajstvo, ki bo imelo za posledico polom. Nemški diplomati so tako dobro poučeni o Mannerheimovi izpremembi, da mu niso hoteli dati potnih listin v Varšavo, kjer ima svoje posestvo.

"10 tednov ste me čakali, da osvobodim Helsingfors. Ako bi bil čakali šest, ali pa največ osem tednov, tedaj bi bil osvobodil glavno mesto brez nemške pomoči. — Nikdar nisem želel njihove pomoči."

Pričakovati pa se more, da se bo v nekaj tednih zbrala patriotična armada okoli tega izbornega viditelja, vsled česar se Nemčija ne bo več mogla držati na Finskem. Mannerheimova moč tiči v njegovih vojaških lastnostih, ki meje na ženij. Njegova slabost pa je pohlep po vojaški slavi. Pri vsem tem pa je najsposobnejši mož, ki bi mogel koristiti pri operacijah v severni Evropi.

OFICIJELNA POROČILA

—ooo—

FRANCOSKO POROČILO.

Pariz, Francija, 4. avgusta. — Včeraj smo dospeli do Vesles, iztočno od Fismes. Sovražnikove zadnje straže so nudile živahen odpor, posebno med Muizon in Champigny. Našim četam se je posrečilo priti na različnih točkah na severni breg reke.

Fismes se nahaja v naših rokah.

Severo-zapadno od Rheims smo pridobili na ozemlju nad vasjo Neuvillette, katero brani sovražnik z največjo trdovratnostjo.

Na levem bregu reke Avre, med Castel in Mesnil St. Georges, so bili Nemci prisiljeni opustiti del svojih pozicij. Zasedli smo Braches ter prodrli v Hargicourt. Naprej smo potisnili svoje črte tudi izven Caurtemanche. — Ujeli smo precej mož.

Podporočnik Copens avijatiškega zbora je dne 3. avgusta v bližini Zonnebege spravil na tla neki privezani balon. To je bila njegova dvaindvajseta zmaga.

Dnevno poročilo. — Na bojni fronti je položaj neizpremenjen. Tekom noči ni bilo nikakih važnejših razvojev.

NEMŠKO POROČILO.

Berlin, Nemčija, 4. avgusta. — **Dnevno poročilo.** — Tekom noči je bilo opaziti živahno artilerijsko delavnost, ki se je povečala do velike intenzivnosti južno od Ypres ter na obeh straneh reke Somme.

Na obeh straneh Albert smo brez umešavanja sovražnika umaknili svoje postojanke zapadno od Ancre na iztočni breg reke. Pri uspešnih bojih južno od Luce potoka ter južnozapadno od Montdidier smo ujeli mnogo jetnikov.

Nikakih bojnih operacij ob Aisne ni bilo severno in iztočno od Soissons.

Pri Vesles smo v bojnem stiku s sovražnikom.

ANGLEŠKO POROČILO.

London, Anglija, 4. avgusta. — Danes zjutraj se je pognalo nazaj neki oddelek sovražnika in sicer južno od Arras. Imeli nismo nikakih izgub. Drugače ni poročati ničesar važnega.

Dnevno poročilo. — Naše patrule so dospele do Ancre reke, med Dernancourt in Hamel ter so v stiku s sovražnikom na tej črti.

Sovražna artilerija je kazala nekaj aktivnosti v pretekli noči v sektorjih severno od Bethune in južno od Ypres.

ITALJANSKO POROČILO.

Rim, Italija, 4. avgusta. — Južno od Nago je naš naskakovalni oddelek včeraj iztrgal sovražniku tekom presenetilnega napada grič 173 od Dosso Alto, katerega je sovražnik dne 15. junija zasedel ter držal dosedaj kljub velikim izgubam. Veliki oddelki sovražnika, skriti v duplinah, so nudili živahen odpor, vendar pa se jih je premagalo. Sovražnik je imel precejšne izgube in v naše roke je padlo 172 mož s štirimi častniki ter veliko zalogo materijala.

V noči od 2. na 3. avgusta so francoski oddelki tekom sijajnega presenetilnega napada zlomili odpor sovražnika ter prodrli globoko v sovražno črto pri Zocchi, iztočno od Asiago. Privedli so nazaj nekega starejšega častnika ter 124 mož. Zapeli so tudi veliko vojnega materijala.

AVSTRIJSKO POROČILO.

Dunaj, Avstrija, 4. avgusta. — Sovražnik je prodrl v dele naših pozicij ob Dosso Alto.

Važno za delavce.

Vlada bo kontrolirala delavski trg. — Plače bodo bolj stalne in dela bo za vsakega dovolj.

Washington, D. C., 4. avgusta. Vlada je prevzela potom delavskega departmenta oziroma potom 'U. S. Employment Service' kontrolo nad delavskim trgom, v kolikor se tiče to neizučenih in neizvežbanih delavcev. Po nekaterih krajih Unije zelo primanjkuje delavcev. Vlada bo temu odpomogla na ta način, da bodo poslale one tovarne, katere izdeljuje izdelke, ki niso neobhodno potrebni precejšnje število svojih delavcev v municijske tovrne. Pomanjkanje delavskih moči bodo morale take tovarne nadomestiti z neizkušenimi delavci oziroma z onimi, ki dozdaj niso mogli dobiti primernega dela. Obenem bo pa tudi odpravljeno za vselej, da ne bodo delavci potovali z kraja v kraj ter brezuspešno iskali primernega dela.

Vse poslovanje bo vodila centrala, kateri bo načeloval John B. Densmore. Tej centrali bodo podrejene državne in centralne komisije. Privatni posredovalci ne bodo smeli več najemati delavcev v velikih množinah.

Sčasoma bodo prevzete v ta sistem tudi izvežbane delavske moči.

Delavski tajnik Wilson je rekel:

Nalog državne posredovalnice se da primerjati edinole z nalogo vojnega departmenta. Državna posredovalnica je sedaj na istem stališču kot je bil vojni department tedaj, ko je stopila v veljavo obrambna postava. Toda vse to se mora izvesti brez vojaške pomoči. Rekrutacija neizvežbanih delavcev potom centrale ki se je začelad anes, pomenja zelo velik napredek. Mobilizacija druge obrambne črte je v teku. Kljub temu, da nima delavski department na razpolago popolnih poročil, se vseeno lahko reče, da manjka vojnim industrijam 500,000 neizvežbanih delavcev. Ko bodo dospela vsa poročila, bo to število najbrže naraslo na miljon. Vse industrije, ki imajo zaposljenih več kot 100 delavcev, bo v bodoče država preskrbovala z delavskimi silami.

Pod vojno industrijo razume zvezna delavska posredovalnica tole: izdelovanje izdelkov ali zidanje poslopij za kak vladni department oziroma za uporabo, ki je v zvezi z vojno. K temu je všteto tudi delo v premogovnikih. Tovarnarji in podjetniki ne smejo sedaj iskati delavcev potom oglasov, ampak se morajo obrniti na zvezno posredovalnico. Ostali delodajalci se v tem oziru lahko poslužujejo že obstoječih delavskih agentur, ne smejo pa plačati oziroma dati za to nobenih prispevkov.

Umevno je, da bo trajalo precej časa, predno bo vsa mašinerija nemoteno delovala in predno bodo rešeni vsi sedanji problemi. Ženski zaenkrat še niso pri tem vštete, toda mislijo, da bodo kmalo.

Možje, ki so v vojaško-obvezni starosti in še niso zaposljeni v važnih industrijah, lahko takoj dobe delo v kaki vojni industriji.

To velja v prvi vrsti za one, ki so bili iz tega ali onega vzroka oproščeni aktivne vojaške službe.

Ameriški plen.

Washington, D. C., 4. avgusta. Včeraj je general Pershing poslal vojnemu departmentu naslednje poročilo:

"Polni sad zmage v protiofenzivi, katero so tako slavno pričele francosko-ameriške čete 18. julija, je dozorel danes, ko je bil sovražnik, ki je doživel svoj drugi poraz ob Marni, v zmešnjavi pognan za črto ob Vesli.

Sovražnik navzlic temu, da je imel najhujše izgube, ni bil v stanu odbiti vdarcev naših čet, ki se bore za svobodo ob strani Francozov, Angležev in Italijanov. Samo naši vojaki so tekom operacij zajeli 8400 ujetnikov in 133 topov."

"GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.50	Za celo leto za mesto New York	$5.00
Za pol leta	2.00	Za pol leta za mesto New York	3.00
Za četrt leta	1.00	Za četrt leta za mesto New York	1.50
		Za inozemstvo za celo leto	6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly $3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St. New York City

Telefon: 2876 Cortlandt.

In vi, Avštrijaki!

Danes je na prvi strani našega lista priobčen članek newyorškega lista "Staatszeitung", katerega so preveli in priobčili v svojih kolonah skoraj vsi večji newyorški dnevniki.

Članek je obtožba ameriških Nemcev proti Nemčiji in Avstriji.

Dolgo ča sa je bilo potreba, da so prišli ameriški Nemci do spoznanja, da v Berlinu ni vse tako kot bi moralo biti in da so na svetu še drugi ljudje, kateri imajo v glavi malo več soli kot jo imata kajzer in Karol.

Ob izbruhu vojne so izhajali newyorški nemški časopisi v slavnostnih izdajah, in slavospevov na kajzerja ter na njegovo krvno in nekrvno žlahto ni bilo ne konca ne kraja. Vojno Nemčije so smatrali ameriški Nemci za svojo vojno.

V štirih letih se je pa vse temeljito izpremenilo. K temu sta pripomogli v prvi vrsti dve stvari: ameriška vlada s svojim odločnim nastopom ter razodetje, da ni v vsem nemškem delovanju in postopanju niti tisočinke odstotka pravice.

Nemci so se torej zavedli. Nemci, sinovi nemškega naroda, so javno obdolžili svojega nekdanjega gospodarja in mu očitali krivico in nepoštenost.

Kaj pa vi — Avštrijaki? —

Vi, ki vas je rodila slovenska mati, ki ste vzrasli na slovenski zemlji, katero je Nemec že tolikokrat prepojil s krvjo vaših lastnih bratov? .....

Ali je hlapčevstvo in suženjstvo res tako globoko vkoreninjeno v vas, da ne znate ločiti dobrega od slabega?

Ali ste napovedali boj svoji lastni pameti, če je sploh še kaj imate?

Izpametujte se, dokler je čas!

Če boste čakali, vam bo poskušal vaš bivši gospodar s klofutami in bremi vrniti vašo vdanost, vaši lastni bratje bodo pa pljuvali na vas kot na — izvržek naroda.

Italija namerava to resno.

Nadaljni udarec na omajano stavbo dvojne monarhije, nadaljno ojačenje solidarnosti med zaveznškimi narodi in pogum za prijatelje prostosti narodov je vsebovan v kratkem ugotovilu profesorja Nitti-ja, italijanskega finančnega ministra napram pariškemu poročevalcu "Timesa", da namreč ne obstaja nikako nasprotje med aspiracijami Italije ter onimi slovanskih narodov v Avstro-Ogrski in da se bo jugoslovansko vprašanje rešilo brez vsakih težav.

— Izjave ministrskega predsednika Orlando, — je rekel minister Nitti — ne pripuščajo nikakega dvoma ali kakega nesporazuma. Italija, dežela najstarejše in najplemenitejše civilizacije, dom demokracije in prostosti gotovo ne bo dežela, ki bi ustvarila sveže ovire na narode, ki trpe sedaj za prostost in neodvisnost.

To je zopetno potrjenje sklepov, katere se je storilo na kongresu v Rimu pred štirimi meseci, ko je Italija v principu končala dolgi spor z Jugoslovani, katerega se je podpihovalo z avstrijskimi intrigami ter komplicirało potom ekstremistov na obeh straneh ter se postavila s tem na čelo zatiranih narodov v dvojni monarhiji v njih boju za prostost.

Nikdo ni dvomil o odkritosrčnosti izjav, katere se je podalo takrat, vendar pa se ne more napraviti nobene škode, pač pa veliko dobrega s to definitivno izjavo, v kateri živi še vedno isti duh.

Rimska konferenca, ki je stavila prosto voljo narodov za glavno točko pri uravnavi narodnostnih vprašanj je nasprotovala gotovim interesom, ki so dobro utrjeni v svojih zakopih.

List "New Europe", ki je dobro informiran glede vsega, kar se vrši v jugoslovanskih in italijanskih krogih, je pred kratkim izjavil, da so soglasje med Italijani in Jugosloani zavlekli gotovi upliv, v italjanskem zunanjem uradu. Ti uplivi so brez dvoma patriotični, vendar pa zvezani z diplomacijo stare šole, ki je čutila, da leži več varnotsi v strategičnih mejah kot pa v harmonizaciji želja sosednih narodov.

Glede dobre volje ministrskega predsednika Orlando ter njegovih drugov, posebno pa profesorja Nittija, ni vladal nikdar noben dvom, vendar pa je obstajala slabost dogovora v tem, da se ga je uveljavilo na pol-oficijelen način, vsled česar je bil izpostavljen izpodkopavanju od strani nasprotnikov.

To se pa ni vršilo le v Italiji sami.

Gotovi razredi v Angliji, katerim se ne more ničesar očitati glede njih namenov, ki pa so zastareli v svojih političnih idejah, so videli le malo dobrega v tem bodrenju zatiranih narodov ali v zadnjem značilnem razvoju zanimanja Italije za demokracijo in prostost drugod.

Tako v Ameriki kot Angliji je še veliko oseb, ki nočejo ničesar dobrega niti Italiji niti Jugoslaviji in ki so storile, kar so mogle, da zasejejo nezaupanje in to kljub dogovorom preteklega aprila.

Ugotovilo profesorja Nitti-ja je jamstvo, da te sile ne pridobivajo na ozemlju; da bo zveza med Italijo in narodi, ki so sedaj zatirani tako kot je bila zatirana nekoč Italija od Habsburžanov, da bo ta zveza, katero je nekoč predlagal Mazzini in ki se je sedaj uresničila, — ostala.

Duh, ki je uravnal nesoglasje med Italijo in Jugoslovani, bo moral rešiti tudi vprašanja, ki so še vedno sporna med Italijo in Grško, posebno odkar isti duh navdaja tudi Venizelosa. Vodstvo Italije po zadovoljivo končani vojni v južno-iztočni Evropi bo veliko močnejše kot ono negotove in nezaželjene gospodarice iztočne obali Jadranskega morja. Kulturni in ekonomski upliv, ki je pred vojno prihajal z Dunaja, bo povsem naravno prihajal iz Rima.

Nobena stvar v političnem poteku te vojne ni bila tako značilna kot ta izprememba v vojnih ciljih Italije, potom ko izpremenjene razmere omogočile tako izpremembo. Težko je videti, kako bi mogla prinesti vojna Italiji več uspeha in boljše stališče kot ono — [illegible] prijatelja in starejšega brata skupine prostih narodov, segajočih od nemške meje pa do Egejskega morja.

Vse kaže, da bo vlada Orlanda pridobila tako stališče.

Dopisi

Millport, N. Y.

Tukaj navajam nekaj navodil, kako treba konservirati živila, ker je v sedanjih časih treba živila dobro shraniti. In ako katera gospodinja še ne ve, kako, naj ji služi sledeče navodilo.

Grah zruši ter ga imej v vodi par minut, potem ga deni v steklenico, ne prepolno, čajno žlico soli, polij z vrelo vodo do vrha, deni steklenice v kotel z vročo vodo, kuhaj eno in pol ure, zalij še z vrelo vodo ter dobro zamaši.

Fižol s stročju. Zreži ga na kose in imej v vodi par minut, deni v steklenico, ki sme biti polna, ter kuhaj v kotlu 1½ ure, zalij z vrelo vodo; ko steklenice vzameš iz vode, dobro zamaši.

Ker sedaj dobimo več vrst moke ter jo porabimo za cake, pie, cookies itd., naj služijo sledeča navodila:

Cake. Segrej skupaj skodelico vode, skodelico zrezanih rozin, pol skodelice masti, skodelico molasses, čajno žlico vsakega: cimeta, klinčkov, allspice in cocoa, pol žlice oreška (nutmeg), dve žlici kave, pol žlice soli. Kadar je hladno, deni skodelico pšenične moke, skodelico ržene moke, čajno žlico baking sode.

Koruzni kruh. 1½ skodelice koruzne moke, ½ skodelice pšenične moke, 3 jajca, ½ skodelice sladkorja, 1 quart mleka, 4 čajne žlice baking powder, ½ skodelice surovega masla ali masti; omesi meh. ko kot za cake. Ta kruh je okusen kot cake.

Ječmenovi biscuits. 2 skodelici bele moke, 1½ skodelice ječmenove moke, malo soli, polno čajno žlico sode, 3 velike žlice molasses, ⅓ skodelice kisle smetane, 1 in 2 3 skodelice buttermilk ali kislega mleka; zreži in peci.

Oatmeal cookies. 1 skodelico oatmeal, 1½ skodelice pšenične moke, 2 jajca, ½ skodelice masti, žlico sode ali soli; polij oatmeal z vrelim mlekom, pusti, da se ohladi, potem zmešaj skupaj, zreži in peci v vroči peči.

Mary Sechen.

(Gotovo, da nas bo veselilo, ako se še večkrat oglasite s svojimi navodili, kako konservirati razno sadje in druge stvari. Op. ured.)

Pittsburgh, Pa.

Že dolgo časa se nisem oglasil iz našega črnega železnega mesta. Novic ni posebnih, ampak strašna vročina vlada tukaj in v okolici. Poštenega dežja že ni bilo 2 meseca in poljski pridelki so se popolnoma posušili, posebno krompir; pa tudi za koruzo bo slaba, ako bo vročina nadaljevala, potem ne bomo še koruznega in ne pšeničnega kruha dobili, kakor krompirja tudi ne, katerega cena se bo veliko zvišala.

Dela se tukaj s polno paro dan in noč ter še vedno novih moči pogrešajo, katerih ni tako lahko dobiti, najsibo za tovarne ali za premogorove. Plača v tovarnah je od 35 centov na uro naprej, kakoršno delo kateri opravlja.

V naselbini Sygan, 12 kilometrov od Pittsburgha, se je ustrelil primorski Slovenec, imenovan mislim Anton Žagar, radi družinskih razmer, katere so ga gnale v smrt, da si je končal življenje na takšen ramoten način.

Tudi v Moon Runu, 10 kilometrov od Pittsburgha,, se je obesil na drevo že bolj prileten Nemec radi neozdravljive bolezni, nad katero je bil že obupal. Pustil je listek, na katerem je bilo napisano: "Zapuščam $1500, katere dajte na razne cerkve. Wagner." Za siromaka se ni nobeden zavzel, da bi ga dostojno pokopali.

Ta teden so odšli vojaki v taborišča in razna vežbališča. Iz tukajšnjega mesta jih je v sredo odšlo 100, v ponedeljek in torek mi pa ni znano, koliko.

Pozdravljam vse bralce in bralke "Glasa Naroda" po Združenih državah, listu pa želim, da bi se boril še v nadalje za prostost ljudstva onkraj morja. Živela jugoslovanska republika in demokracija po celem svetu!

U. R. Jakobich, zastopnik.

Wenona, Ill.

Srce mi ne dá miru in zato moram dati slovenski javnosti na znanje, da sta obhajala srebrno poroko Frank in Neža Ambrož v Wenoni. Dne 23. julija je preteklo četrt stoletja, odkar sta si obljubila večno zakonsko zvestobo v [illegible]

Trbovljah na Spodnjem Štajerskem. Frank Ambrož in njegova soproga Neža sta bila poročena dne 23. julija 1893, torej ravno pred 25 leti.

Frank Ambrož je bil rojen v vasi Javorje pri Šmartnem na Kranjskem dne 31. marca 1868. Njegova zakonska družica Neža, rojena Golouh, pa je doma v vasi Dol na Spodnjem Štajerskem, rojena dne 26. decembra 187z. Bog jima je dal 5 otrok, 3 fante in 2 deklici, izmed teh živijo 4; ena deklica je umrla in starejši sin se nahaja pri ameriški mornarici; šel je prostovoljno in starišem je žal, ko se ni mogel vdeležiti tega veselja.

Mr. in Mrs. Ambrož kličemo tem povodom: Še na mnogo, mnogo let! Bog vaju ohrani zdrava in trdna ter srečna v krogu številnih prijateljev in prijateljic, da bi vama zamogli vsi čestitati tudi ob zlati poroki čez 25 nadaljnih let.

F. E. B.

Duluth, Minn.

Poročati moram žalostno vest, da sta se v kratkem času poslovila od nas moj svak in svakinja John in Frances Suhadoc, rojena Premože. John Suhadoc je bil Mesarjev iz Dobrove pri Ljubljani, njegova žena pa z Golega Brda pri Medvodah na Gorenjskem. Obeh se je lotila pljučnica in ona je umrla v aprilu, on pa 6. junija, za kar pa sem izvedel še-le pred štirimi tedni. Zapuščata 5 malih otrok. Najstarejša Angela je stara 11 let, Frank 10, Emil 6, Franceka 4, najmlajša hčerka pa je stara 2 leti.

Ako hoče kateri sorodnikov kaj več izvedeti o tem, naj mi piše in mu bom dal vsa pojasnila. Jaz sam bi rad izvedel za pokojnikovega brata. Izvedel sem, da se nahaja nekje v Alaski. Frances Suhadoc zapušča tukaj dve sestri: Roza je moja žena, Mary pa je omožena Krall na McKinley, Minn. Od sestričen se ena nahaja v Chicagi, omožena Ogrin, druga je nekje v Spokane, Wash.; dva bratranca, mislim, da sta ravno tam in ravno tam sta tudi njeni dve teti. Prosim cenjene rojake, ako kaj vedo o teh, naj jih opozorijo na to ter naj mi pišejo. Sestrični sta se prej pisali Trampuš, ravno tako tudi teti. Moj svak ima že dva fanta. Jaz sam bi vzel tri punčke, pa so tako raztresene. Eno ima Nemec, drugo nek policaj, tretjo pa zopet Nemec. Da se pa more vse prav urediti in da bodo otroci dobili denar po svojih sariših, mi naj sorodniki pišejo in se oglasijo.

Zdaj pa pozdravljam vse rojake in rojakinje, posebno pa mojo ženo in hčerko ter vse Pittsburžane.

L. Schuster,
Box 84, McKinley, Minn.

Great Falls, Mont.

Kakor po drugih krajih, imamo tudi tukaj še nekaj takih, ki ne morejo pozabiti kajzerja. Jaz pa jim pravim, zakaj bi mu ne šli pomagat, ko ga tako zvesto ljubijo in ker tako zelo potrebujejo pomoči. Na robu prepada je že in dal Bog, da bi tako globoko padel, da ne bi nekoli več slišali o njem.

Najbolje je, da te kajzerjeve prijatelje pustimo pri miru; enkrat bode že prišli do prepričanja da so na napačnem potu.

Mi Slovenci smo Združenim državam dolžni vso hvalo, kajti tu smo si napravili življenje, kakoršnega v Avstriji nismo mogli. Zato pa je naša dolžnost, da po svojih močeh pomagamo Združenim državam v času, ko so v največji potrebi. Kupovati moramo vojno-varčevalne znamke (War-Savings Stamps), kajti bolje ne more nikdo shraniti svojega denarja, kakor s tem, da kupimo vojno-varčevalne znamke. V nobeni banki ne dobimo za denar tako visokih obresti, kakor pri W. S. S. Pred kratkim sem videl sliko, kako kajzer dobi za vsak dolar, katerega damo, eno batino. Kajzer nam je delil zaušnice, zdaj pa mu jih moremo povrniti s tem, da kupujemo vojno-varčevalne znamke.

Združene države se ne bore za svojo korist, temveč za svobodo malih narodov, tedaj tudi za našo svobodo, za neodvisno Jugoslavijo. Kdor je proti Jugoslaviji, ta proti svoji lastni materi. Zato pa, dragi rojaki, ne glejmo na take ljudi kot so Avštrijaki, temveč [illegible] združimo se in skupno delujmo ter pomagajmo našim bratom in sestram, ki so zatirani, mi pa živimo v svobodni deželi, zakaj ne bi tudi njim privoščili svobodo.

Poročevalec.

Petmilijonska armada.

Združene države nameravajo oborožiti pet miljonov mož. To se pravi, pod orožje bo stopilo pet miljonov najboljših sil in moči, ki bodo v zvezi z ostalimi zavezniki zmagoslavno izvojevali sedanjo vojno.

Pet miljonov mož! Ali ne bo to precej vplivalo na vprašanje glede prehranjevanja?

Na to je odgovoril te dni Frederick C. Walcott, pomožni ravnatelj zvezne prehranjevalne komisije.

Njegov odgovor se glasi: — V Združenih državah je približno 36 miljonov delavnih sil. To je naša moška moč. V kratkem času bo prijelo za orožje tri miljone mož, toda pri tem številu ne bo ostalo. Pozneje se bo namreč povečalo število na pet miljonov. Kakih sedem miljonov delavcev je že zapustilo delo v raznih podjetjih in tovarnah. Sedaj so zaposlenih izključno v podjetjih, kjer se izdeluje vojne potrebščine. Dognalo se je, da morajo delati za vsakega vojaka, ki se nahaja na bojišču, štirje možje. Če bomo spravili skupaj armado, ki bo štela 5 miljonov mož, se bo torej moralo posvetiti delu v municijskih tovarnah, ladjedelnicah in drugih podjetjih, ki so v neposrednem stiku z vojno, dvajset miljonov mož. Za delo, ki ni v nikaki neposredni zvezi z vojno industrijo, bo ostalo na razpolago torej le 11 miljonov mož.

Kako se bo torej temu odpomoglo? Na kak način bo mogoče dobiti druge delavce?

Velikansko zmanjšanje naše produktivne sile se mora izenačiti samo na tri načine.

Prvi način je: odpraviti bi morali vse industrije, ki niso neobhodno potrebne;

drugi način: na delo bi morali iti fantje, ki še niso dosegli potrebne starosti;

tretji način: ženske naj bi opravljale delo namesto moških.

Če hočemo popolnoma izvesti svoj vojni program, se bo moralo takoj podati na delo sedem miljonov žensk, ki bodo opravljale delo namesto moških. Velikokrat se je že govorilo, da so ženske zmožne dela v municijskih tovarnah, sedaj je pa počil končno čas, da se to tudi v resnici dokaže.

Anglija je sestavila armado, ki šteje približno osem miljonov mož. Na kakšen način je bilo to mogoče? Odgovor je kratek: v vojni industriji je zaposlila ženske.

Pred kratkim so spustili v Angliji v morje novo bojno ladjo, katero so napravile skoraj same ženske.

V neki angleški ladjedelnici je bilo pred vojno zaposlenih dvesto žensk. Sedaj je pa v isti ladjedelnici 40,000 žensk, ki popolnoma nadomeščajo moške. Kar se je zgodilo v Angliji takorekoč z lahkoto, se bo lahko zgodilo tudi pri nas.

Šele sedaj nam je mogoče razumeti, kako velike naloge smo se lotili. Omenjene številke morajo napraviti iz vsakega farmskega delavca vojaka. Farmski delavec pripada najvažnejši armadi, katero imamo. Ta armada mora spravljati skupaj živila, in sicer toliko živil, da jih bo dovolj za naše zaveznike, za zavezniške vojake, za naše vojake in za naš narod, ki se nahaja doma.

Amerika in Kanada sta postali skladišče celega zavezniškega sveta. Čim vestnejše in obilnejše bosta zalagali zavezniški svet, tem prej bo premagana Nemčija.

Precej blaga in zalog imajo tudi Indija, Avstralija in Južna Amerika, toda teh zalog ni skoraj mogoče spraviti v Evropo, ker primanjkuje ladij. V zavezniških deželah je poljedelstvo zelo zaostalo, ker se nahajajo skoraj vsi moški pod orožjem. Ženske so ponavadi zaposlene v vojnih industrijah in vsled tega so skoraj vsi zavezniki navezani v prvi vrsti na pomoč iz Amerike. Kot že rečeno, ne morejo izvažati iz Avstralije žita zaradi pomanjkanja ladij. Naša dolžnost je vsled tega pridelati kolikor mogoče ter dati prijateljem na razpolago vse, česar sami ne potrebujemo.

Toda to še ni vse. Hrano moramo tako razdeliti, da jo bomo imeli v Ameriki dovolj, skrbno pa moramo paziti, da ne bo šlo popolnoma nič v izgubo. Naš glavni pogoj mora biti, da se mora uporabiti vse do zadnjega in da se ne sme ničesar zavreči, pa naj ima še tako malo vrednost. Če ne bomo pazili s hrano in če se ne bomo natančno držali omenjenega predpisa, nam preti nevarnost, da bomo stradali. Revščina in stradanje pa ogrožata pogum in morálo. Državi, ki je brez poguma in morále, ne more ničesar doseči.

V Ameriki naj se stvori armada delavcev in varčevalcev. Ta armada bo veliko pripomogla k porazu Nemčije in k končni zmagi zaveznikov.

Sedaj so časi žrtev in dela. Če bo vsak človek žrtvoval in vsakdo delal, smo si lahko že vnaprej svesti uspeha.

Boljševiška resolucija.

Moskva, Rusija, 2. avgusta. — V plenarni seji izvrševalnega odbora moskovskega sovjeta skupno z delavskimi organizacijami je govoril vojni minister Leon Trocki ter je bila sprejeta naslednja resolucija:

1. Socijalistična domovina je v nevarnosti.

2. Poglavitna naloga v tem trenutku je pregnati Čeho-Slovake in dobiti žita.

3. Pričeti se mora kar najsilnejša agitacija med delaveskim razredom, da se pojasni resnost položaja.

4. Pazljivost se mora povečat proti buržuaziji, ki se vsepovsod pridružuje protirevolucijonarjem Sovjetova vlada se mora sama varovati in se mora zaradi tega buržuazija postaviti pod kontrolo in se mora proti njej vpeljati sploš na krutovlada.

5. Splošno geslo mora biti: — Smrt ali zmaga z obsežnimi ekspedicijami z kruh, obsežnimi vojaškimi organizacijami: oborožit se morajo delavci in se bojevati proti protirevolucijonarni buržuaziji.

Seja, na kateri je bila sprejeta ta resolucija, je bila 30. julija.

Narodni delegati za notranje zadeve so se obrnili na provincijalne in okrajne oblasti za pomoč ker Petrograd in Moskva nista štiri dni imela nikakega kruha.

Pomnožite svoje znanje v naravoslovju.

Narava nam daje mnogo rastlin, s katerimi je mogoče zdraviti razne bolezni. Jaz imam v zalogi ter razpošiljam raznovrstne suhe rastline, cvetja, jagode in korenine, take, ki izvirajo iz vseh delov sveta. Pišite po moj brezplačni cenik. **Knjiga "Mali domači zdravnik"**, ki stane samo 25 centov, obširno opisuje veliko število rastlin in daje nasvet, za katere bolezni in kako se naj rabijo. Ne odlašajte, naročite takoj to poučljivo knjigo.

MATH. PEZDIR,
P. O. Box 772, City Hall Sta.,
New York, N. Y.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:
JOHN GOUŽE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M", So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:
GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:
JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:
RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Gorki je v ječi, ali pa umira.

London, Anglija, 2. avgusta. — Poročilo na Exchange Telegraph iz Kodanja pravi, da je preiskovalna komisija sovjetove vlade odredila aretacijo ruskega pisatelja in revolucijonarja Maksima Gorkija.

Petrograjski poročevalec lista "Daily Express" pravi, da je bil Gorkijev list za stalno zatrt.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjam sorodnikom, znancem in prijateljem, da je neizprosna smrt po kratki in mučni bolezni pretrgala nit življenja moje nad vse ljubljene soproge

MARIJE JAKŠ, roj. Sintič.

Previdena s sv. zakramenti je v najlepši dobi svoje starosti 22 let izdihnila svojo dušo dne 21. julija ob 3. uri 15 minut popoldne.

Pokojnica je bila rojena dne 23. julija 1896 v Youngstownu, Ohio. Poročena je bila dne 23. novembra 1914 v Greensburgu, Pa., ter bila mati 2 leti in 11 mesecev stare hčerke Sabine ter 1 leto in 8 mesecev starega sinčka Edwina.

Prisrčna zahvala sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri so ji bili tolažba že v nje mučni bolezni, navzoči ob njeni smrtni uri, in vsem, ki so jo spremili k večnemu počitku, kjer smo jo na rojstni dan dne 23. julija z lepim obgrobnim govorom g. Louis Gorenca izročili materi zemlji na katoliškem pokopališču v Greensburgu, Pa.

Priporočam jo rojakom v blag spomin, tebi pa, nad vse ljubljena mi soproga, bodi lahka svobodna zemlja!

Žalujoči ostali:
Louis Jakš, soprog.
Sabina in **Edwin,** hčerka in sin.
Rozalija Sintič,
mati, v drugič poročena Rajn.
Roza, Antonija, Ana, Katarina in **Margareta,** sestre.
Greensburg, Pa., Box 629.

POZOR, ROJAKI!

Tu navedemo nekoliko najglasnejših poskočnic za ples, marše in polke, ki jih imamo v zalogi: štev. E 2260 — E 2410 — E 1688 — E 1278 — E 1532; valcarji: E 1687 E 1918 E 1822 — E 2008. Vse te rekorde igra vojaška češka godba v Pragi.

Naročite jih pri svojem rojaku

IVAN PAJK,
456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.

Columbia Gramophoni in rekordi: pišite po cenik.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združ. državah.

Kako je v Avstro-Ogrski.

—ooo—

AVSTRIJCI ŽELE, DA BI AMERIKANCI NAPREDOVALI TER PREJKOMOGOČE KONČALI VOJNO NA ZAPADNI FRONTI. — NAUPANJE V PREDSEDNIKA WILSONA. — AVSTRIJA IMA MINISTRSTVO, NIMA PA VLADE, IMA PARLAMENT, PA NIMA VEČINE. — POMANJKANJE HRANE IN DRUGIH POTREBŠČIN.

—ooo—

Piše Julian Grande.

—ooo—

Bern, Švica. (Pismenim potom.) Povprečen človek se v taki deželi, kot je Švica, večkrat vpraša: — Kaj se je zgodilo v Avstriji? Kaj se vrši v naši sosedniji deželi? — Zadnji čas so začele krožiti vsakovrstne vesti o uporih in revolucionarnem gibanju v Avstriji. Vse te vesti so priobčili z velikimi naslovi nekateri angleški in francoski ter najbrže tudi ameriški listi.

Ko so bili Avstrijci koncem meseca junija premagani ob reki Piave in ko je ugotovil ogrski ministrski predsednik Wekerle, da je izgubila Avstrija pri tej priliki približno 100,000 vojakov, so bili vsi prepričani, da se avstro-ogrska monarhija ne more več vzdržati in da je na robu propada. V Švici je tudi nekaj časopisov, ki simpatizirajo z Avstrijo. To časopisje je začelo pretakati krokodilove solze. Vse to je toliko pripomoglo, da so v Švici skoraj vsi uverjeni, da se nahaja Avstro-Ogrska res v kritičnem stanju.

Tega, kar je zmožna Avstro-Ogrska, ni najbrže zmožna nobena druga država na svetu. Avstro-Ogrska je kakor dvorezen nož. Wekerle hotel s svojo izjavo napraviti dobro za madžarske junkerje. Ogrska ne potrebuje nobenega drugega poljedelskega ozemlja, ker je sama poljedelska država. Nji ni mar niti za Ukrajino, niti za Rumunsko. S svojo izjavo je hotel povedati Wekerle Nemčiji, da je Ogrska dovolj žrtvovala ter da se ne sme pričakovati od nje še kakih nadaljnih žrtev.

Wekerlejeva prefriganost je splošno znana in je že prišla v pregovor. Nekoč je rekel o njem pokojni Frane Jožef: "Večkrat vprašam Wekerla: 'Kakšno vreme je?' On mi odgovori: 'Kasen dan je, veličanstvo, vzamem dežnik.' Svet mora spoznati avstrijske in ogrske diplomate. Pri vsem, karkoli store in karkoli rečejo, se mora vprašati: — Kaj mislijo s tem? Zakaj ravno to? —

* * *

Avstrija ima v sedanjem času ministrstvo, pa nima vlade. Avstrija ima danes parlament, pa v parlamentu nima večine. Ona ne more napraviti niti vojne, niti miru, ne more niti razpustiti svoje vlade, niti je obdržati, ne more vladati niti s sedanjimi, niti z izpremenjenimi nazori, ne more se ločiti od Nemčije in ne more napraviti ž njo tesnejše zveze. Ona je podobna križpotju, katerega vse poti so zaprte.

Cesar ni pri narodu priljubljen, še manj priljubljena pa je cesarica. Dvorni krogi pravijo, da vsled zavezniških mahinacij.

V Švici sem se sestal z nekim uglednim dunajskim pisateljem in politikom, ki mi je pojasnil razmere, katere vladajo v dvojni monarhiji.

— Zakaj ne sklenete separatnega miru — sem ga vprašal.

— Ne moremo, — je odvrnil. — Mi smo v pesti Nemčije. Nemške čete so pomešane z našimi. Naše finance so v nemških rokah. Vsi skupaj smo odvisni od njenega usmiljenja.

Ta izjava je potrjena kljub veliki cenzuri tudi v vsem avstrijskem časopisju. Dunajski "Journal" je poročal, da so se vršila v Berlinu tajna razpravljanja glede trgovskih zvez med Nemčijo in Avstrijo. Navzoči so bili zastopniki industrijskih, poljedelskih, trgovskih in drugih družb.

* * *

Vsled tega je čisto brezpotrebno govoriti o Avstriji kot samostojni deželi in neodvisni od Nemčije. Ona ni samostojna in ni neodvisna. Z vsakim dnem se bolj zapleta v nemške mreže.

Dunajski župan dr. Weiskirchner je javno priznal na seji dunajskega mestnega sveta, da je telegrafiral Mudendorffu, Hertlingu in bavarskemu ministr. predsedniku ter jih prosil, naj preskrbe za Dunaj hrano. V brzojavki je tudi pripomnil, da mu ne bo mogoče vzdržati v mestu reda, če se tega ne izvrši v najkrajšem času. Mudendorff mu je prijazno odvrnil, da bi zelo rad pomagal, samo če bi mogel. Nemčija pa ne more ničesar dati, ker je vse dala, kar je imela.

To je samo en primer, iz katerega se prav lahko razvidi, kam je prišla Avstrija. Dunajski župan se ni obrnil v potrebi na avstrijskega cesarja Karola, pač pa na nemškega vrhovnega poveljnika, na nemškega kancelerja in na bavarskega ministrskega predsednika. Avstrija se ni še nikdar nahajala v tako kritičnem stanju kot se nahaja sedaj. Niti leta 1848, niti leta 1868 ni bilo tako slabo.

Tedaj je bil narod združen v zvestobi do cesarja, sedaj pa nima nobene vezi, ki bi ga družila.

Mladi cesar Karol ni priljubljen pri ljudstvu in ga tudi ne zastopa. On ima veliko sovražnikov, prijatelja pa nobenega.

Slovani ga sovražijo in pravijo, da je orodje v rokah Nemčije, Nemci so proti njemu, ker je njegova žena italjanske krvi, socijalisti mu nasprotujejo, ker mislijo, da je čisto pod vplivom papeža.

Še nikdar v zgodovini avstro-ogrske monarhije ni toliko ljudi strašilo cesarja kot straži sedaj cesarja in cesarico.

Avstrija, kot je sedaj, ne more biti vladana postavnim potom. Tudi stari cesar je to dokazal. Ko je izbruhnila vojna, mu je bila zadnja briga sklicati parlament.

Ko je šel nekega dne grof Stürghk mimo avstrijskega parlamenta, je zaničljivo pripomnil: — Moja največja naloga je bila, izpremeniti to poslopje v bolnišnico.

Seveda, take metode trajajo le nekaj časa. Grofu Stürghku je končal življenje Adlerjev revolver.

Edina dva lista na Dunaju, ki imata pogum dvigniti svoj glas v obrambo pravice, sta "Der Kampf" in "Arbeiter Zeitung". Zadnji se ne navdušuje za Nemčijo. Vsled tega je neresnična in absurdna trditev nekaterih angleških listov, da je "Arbeiter Zeitung" podkupljena od Nemčije.

* * *

V prvi vrsti primanjkuje Avstriji hrane. Iz Avstrije so prišli v Švico možje, katerim se lahko zaupa. Ti možje pravijo, da so pokopališča prenapolnjena z grobovi, v katerih počivajo ljudje, ki so lakote pomrli.

Neka preiskava je dognala, da je tekom meseca marca tega leta umrlo na Dunaju tisoč oseb vsled pomanjkanja. Niti bolniki po bolnišnicah nimajo dovolj hrane. Na Dunaju imajo takozvane kuhinje na vozovih. Namen te naredbe je prehraniti 100.000 najbolj revnega prebivalstva. Toda kakšno hrano dobivajo ljudje iz teh kuhinj? Malo redke krompirjeve juhe in košček konjskega mesa. Vsak, kdor uživa tako hrano, ponavadi zboli. Na Dunaju se približno dvajset tisoč oseb, večinoma srednjih uradnikov, železniških in poštnih uslužbencev, preživlja z onim, kar pridelajo na takozvanih "vojnih vrtovih". Za vojne vrtove so porabile oblasti vsak najmanjši prostorček. Sedaj dobivajo dunajski prebivalci samo po petino funta kruha na dan.

Dunajski župan je rekel, da morajo Dunajčanje uživati 35 odstotkov manj hrane kot so jo uživali pred vojno.

Kilogram konjskega mesa srednje vrste stane od 16 do 18 kron, dočim stane konjsko meso boljše vrste od 20 do 22 kron kilogram. Ena kokoš stane 37 kron. Cocoa je po 125 kron funt, čaj pa po 150 kron funt.

Ljudje si ne obetajo veliko od prihodnje letine. Vreme je bilo zelo izpremenljivo, noči so bile izvanredno mrzle. Ljudje dobijo na teden po dvesto gramov mesa (manj kot dve petini funta). Pomisliti je seveda treba, da imajo mesarji le malokdaj meso na razpolago.

Avstrijsko prebivalstvo zahteva, naj delita ž njim svojo hrano tudi Nemčija in Ogrska, češ, da bi se edino na ta način dalo nekoliko odpomoči. Nemčiji in Ogrski pa to ničkaj ne diši. Zadnjič je dobil Dunaj nekaj hrane iz Ogrske, v zameno je pa moral dati 10.000 metrov blaga. Dunajski župan je šel osebno v Budimpešto ter je tam zagotovil, da je to vse blago, katerega so zamogli dobiti v dobro izpraznjenih dunajskih trgovinah.

Slika nam kaže ujete Nemce, ki nesejo v ozadje ranjenega canadskega vojaka, ki jih je ujel. Premagani so morali pomagati zmagalcu.

Nekateri pravijo, da si oni, ki ne morejo z bolnimi, jetičnimi in slepimi vojaki napraviti revolucije. Edino naše upanje je uničenje Nemčije. Sicer je pa tudi država bankrotna. Nek avstrijski miljonar, ki ima 1.210.000 kron dohodkov, je dobil naznanilo, da mora plačati davkov, vojnih davkov in doklad v znesku 1.270.000 kron.

Pač žalostna slika!

—ooo—

Anglija za Jugoslovanske zahteve.

—ooo—

Inauguralna seja Angleškega Odbora za Jugoslovanske Narodne aspiracije v Mansion House v Londonu. — Predsednik seje londonski Lord Major. — Poslaniki Amerike, Italije, Rusije, Japonske in Rumunske na seji. — Srbski poslanik predloži jugoslovanske zahteve. — Angleški zunanji minister odgovarja. — Čehi povdarjajo nezlomljivo solidarnost z Jugoslovani. — Prestolonaslednik Aleksander in ministrski predsednik Pašič pozdravljata zbor. — Izjava Kanade. — Komentar Londonskega Timesa.

—ooo—

(Od Jugosl. Časn. Urada, Washington.)

V četrtek 25. julija se je vršil v mestni zbornici v Mansion House v Londonu velik in znamenit zbor, ki je za naše jugoslovansko vprašanje neprecenljive važnosti in na katerem so bile podane take izjave, katere se dajo po svojem pomenu in važnosti primerjati le z nedavnimi izjavami ameriškega drž. tajnika Lansinga.

Tega dne se je vršila pod predsedništvom londonskega Lord Mayorja inauguralna seja Angleškega Odbora za Narodne Aspiracije Jugoslovanov (Jugoslav National War Aims Committee), kateri so uradno prisostvovali angleški zunanji minister Balfour, minister Lord Crewe, High Commissioner za Kanado Sir George Perley, poslaniki Amerike, Italije, Japonske in Rusije, poslaniki Rumunske in Srbije, vsi Jugoslovani v Londonu in veliko Angležev iz najodličnejših političnih in učenjaških krogov.

Med temi so bili Sir Arthur Evans, profesor Oman, dr. Seton Watson in H. Wickham Steed. Francijo je zastopal poslanec francoskega parlamenta Franklin Bouillon, Čehe pa tajnik Češko-Slovaškega Narodnega Sveta v Parizu, dr. Ed. Beneš.

Po pozdravnem nagovoru Lord Mayorja je spregovoril srbski poslanik v Londonu Joca Jovanović, ki je najprej povdarril, da bo ta dan znamenit v zgodovini borbe Jugoslovanov za njihovo svobodo in narodno neodvisnost. Prav posebno je pozdravil prisotnega italjanskega ambasadorja kot dokaz italjanskih simpatij za pravične narodne zahteve Jugoslovanov, ter spominja, kako se je Italija še pred to vojno protivila napadu na Srbijo, ko je Avstrija tak napad prelagala.

Nato je razložil aspiracije Jugoslovanov, katerih cilj je popolna osvoboditev izpod avstro-ogrskega gospodstva, popolno zjedinjenje jugoslovanskega naroda, tako narodno, kakor teritorijalno, v eno edinstveno demokratsko in popolnoma neodvisno državo. Balkan mora brezpogojno pripadati balkanskim narodom, krivci morajo rekonstruirati razdejane jugoslovanske pokrajine ter se mora stvoriti zdrava in močna ekonomska in intelektualna zveza med Jugoslovani in zavezniškimi državami.

Zunanji minister Balfour odgovarja v imenu angleške vlade. Sprejema razlaganje srbskega poslanika in obljubuje podporo Anglije. Izraža spoštovanje in občudovanje junaške in plemenite uloge Srbije v sedanji borbi in pravi, da je Srbija os te vojne.

In sedaj, ko je svet imel časa, da je mogel pretehtati temeljne razlike idealov, ki so razdelile človeštvo v dva tabora, je moral vsakdo uvideti, da je morda najvažnejše vprašanje cele vojne stališče, katero se naj zavzame v postopanju velikih držav napram malim in v postopanju ene države napram drugi. Napad na Srbijo in Belgijo je probudil svet in mu pokazal nevarnost militarizma za bodoče rodove in potegnil stopnjema en narod za drugim v vojno proti onim tendencam, ki bi spravile male in velike države pod kopito Avstrije, ali pravzaprav pod kopito gospodarja Avstrije — pod nemško gospodstvo.

Jugovzhodna Evropa je bila ognjišče mnogih sporov in izvor mnogih bojazni za državnika ene cele generacije. Naravni razvoj in napredek velikega naroda je bil tam preprečen po invaziji Turkov a kar so Turki započeli, to je dovršila avstrijska birokracija s posledico, da ni bilo avstrijsko cesarstvo, skrpucano s pomočjo ženitev, nikoli v stanu, pretopiti elemente, ki jo tvorijo, v — homogeno celoto.

— Že to dejstvo samo — pravi Balfour — predstavlja vprašanje največjega pomena za evropske državnike. Naj pa je še toliko zla v tem, se vendar še neizmerno poveča po gospodstvu, katero si je prisvojila Nemčija nad dvojno monarhijo. Dosedaj so bili tlačeni avstrijski narodi pod kontrolo manjšine v državi, sedaj pa, odkar stoji za to manjšino emško cesarsavo in odkar je izven vprašanja možnost preobrazitve Avstro-Ogrske v en homogen narod, je težko si predstavljati, kako bi mogli tlačeni narodi rešiti položaj za sebe.

Vojna nas je naučila, kakošna usoda bi zadela te narode, ako bi se položaj ne rešil. Jasno je, da bi moral vsak narod pod nemškim vplivom in gospodstvom prenašati vso težo nemškega birokratskega in militarističnega stroja, ki bi ga stisnil in premesil v nemško obliko.

Brez popolne zavezniške zmage Balfour žal ne vidi drugega izhoda, izvzemši, ako bi vsak narod, katerega bi Nemčija kontrolirala in mu gospodovala, postal isto kar je danes Rumunska: igračа v rokah Nemčije, žrtev nemške sile. To je razlog, zakaj on čuti, da je treba podvzeti vse napore, da se prepreči, da bi tako usoda zadela balkanske narode.

— Nemčija — tako je nadaljeval Balfour — je ali hote ali po naravi nesposobna, da veruje v ideale, ki vodijo zaveznike. Ona govori o miru, o nemškem miru, ali ne uvideva, da se ne morejo primerjati posledice zavezniške zmage na eni strani in nemške zmage na drugi strani. Zmaga prvih bi pomenila razširjenje narodnih idealov, napredek in neodvisnost v skladu s temi ideali, medtem ko bi nemška zmaga pomenila v istem razmerju razširjenje nemškega gospodstva — ekonomskega, političnega in kulturnega — ki bi se kakor pošast razširilo nad celim civiliziranim svetom. Nikdar prej niste prišli dve ideji v tak spor, kakor sedaj; ena iz nebes, druga iz pekla. O izidu borbe teh dveh idej je odvisna usoda sveta. —

Ker so Jugoslovani in Čeho-Slovaki možko prenašali vse nevarnost in grozote vojne, bodo, tako se nadeja Balfour, tudi istotako uživali sadove miru, ki ne bo mir posameznih narodov, temveč mir civilizacije. Sadovi tega miru bodo daleko nadkriljevali doprinešene žrtve.

Dr. Edvard Beneš, glavni tajnik češko-slovaškega Narodnega Sveta v Parizu, je povdarjal solidarnost med Čeho-Slovaki in Jugoslovani ter med vsemi tlačenimi narodi Avstro-Ogrske. Rekel je, da so njih problemi medsebojno vezani in da se ni eden teh problemov ne more rešiti sam zase ali brez razkosanja Avstro-Ogrske, katere uničenje je potrebno za pravičen in trajen mir.

H. Wickham Steed, urednik "Timesa" in eden najodličnejših braniteljev naše stvari na Angleškem, se je popolnoma strinjal z dr. Benešem. Predstavljal je Avstrijo kot sultanat pod tujim protektoratom in oropan vsake moralne svrhe.

— Izvzemši četrte in največje sile, to je, ignorance, so tri sile, ki delajo za rešitev Avstro-Ogrske. Prva je internacijonalna financa, druga nemški internacijonalni socijalizem, a tretja internacijonalni rimski ultramonizem. Zlati, črni in rudeči internacijonalci, točno, kot barve pangermanske zastave. (Pagermanska zastava je: zlata-rudeča-črna.) No, ako se ne osnuje češko-slovaška država, ne bo imel London za trideset let prebivalcev, ako pa se ne osnuje svobodna in neodvisna Jugoslavija, bo Venecija še v manj letih neobljudena, ker bo prišlo do nove, strašne borbe. Upostavitev močnega zidu, katerega bodo tvorili slovanski narodi, prežeti z istimi ideali, kakor zavezniki, in ki se bo raztezal od Danzinga do Jadrana in dalje do Egejskega morja, je edino sredstvo ki bo preprečil Nemce, da se vojna ne izplača, in ki bo preprečil ponovni izbruh nemškega militarizma.

Ker je bil kanadski ministrski predsednik Sir Robert Borden zadržan, da ni mogel priti na zbor, je naprosil vrhovnega kanadskega zaupnika Sir George Perleya, da ga zastopa in govori. Slednji se je izrazil, da ne more podati o jugoslovanskem vprašanju strokovnega mnenja, ker je premalo poučen o podrobnostih, more pa izjaviti, da ima Kanada največje simpatije in da se divi Srbiji in Jugoslovanom in da bo Kanada rada podpirala vsa prizadevanja, ki gredo za tem, da se odstrani trpljenje in nesreče malih narodov.

Vsi ostali govorniki so povdarjali nujno potrebo, priznanja in živega podpiranja jugoslovaskih aspiracij, kakor tudi potrebo razkosanja Avstro-Ogrske.

* * *

Lord Mayor kot predsednik zbora je sprejel sledeče brzojavke:

Od prestolonaslednika Aleksandra:

— Prepričan, da mora biti zagotovljen integralni razvoj vseh narodov le s porazom sovražnikov svobode, verujem, da bodo naše aspiracije, ki gredo za zjedinjenjem vseh Jugoslovanov v eno državo, uresničene in da se bo s tem stvorila resnična geografska podlaga v skladu z zdravim principom, da mora Balkan pripadati balkanskim narodom, ki bodo odločno preprečevali prodiranje Nemčije na Vzhod.

Ministrski predsednik Pašič je poslal brzojavko, v kateri se zahvaljuje v imenu srbske vlade angleški vladi in narodu za simpatije in pomoč v borbi Jugoslovanov proti skupnemu sovražniku.

* * *

Londonski "Times" pravi v svojem komentarju o zboru v Mansion House med drugim:

— Balfourjev govor na zboru zaslužuje posebno pozornost. — Naj je tudi označen s prirojeno Balfourjevo opreznostjo, vendar pa vsebuje nekoliko odločnih znakov za pravce angleške in zavezniške politike. Govor je bil izrečen v pričo italijanskega poslanika in francoskega pooblaščenega ministra, potem ko je srbski poslanik razložil jugoslovanske zahteve.

Razložitev tako velikega pomena je bila gotovo predložena Balfourju v pregled prej, nego je bila objavljena na zboru. Vsled tega je njegova izjava, da je poslušal razlaganje z globoko pozornostjo in najglobokejšo simpatijo, največjega pomena. Enako pomembna je bila njegova analiza prave naravi avstro-ogrskega vprašanja in njegova opazka, da je to vprašanje nerešljivo, izvzemši s popolno zmago zaveznikov, ki bo omogočila Srbom, da bodo gledali z zadovoljstvom ne samo na položaj svoje dežele, temveč tudi na položaj ozemlja onega naroda, katerega so Srbi samo en del. Mi pozdravljamo z radostjo te dokaze dalekovidnosti angleškega zunanjega ministra, kako pozdravljamo tudi izjavo tajnika češkega Narodnega Sveta, da stoje in padajo Čeho-Slovaki, Jugoslovani, Poljaki in Rumuni skupno in da se ne eno njihovih vprašanj ne sme rešiti posebej. —

—ooo—

Z besedami: — lažnik, neumnež, monarhist, boljševik, socijalist, propalica, avstrijski špion, podkupljenec, nesramnež, divjak in drugimi takimi epitetoni ne bomo rešili domovine.

* * *

Dostojnost naj bo prvi pogoj vsake polemike. Če ima nasprotnik prav, mu moramo priznati, če se moti v kaki stvari, ga je treba poučiti, če pa namenoma laže, naj se ga enkrat za vselej dostojno posvari in se ni več treba brigati za nj.

* * *

Naš namen naj ne bo, kako bomo potolkli in porazili svojega nasprotnika, pač pa kako ga bomo s pametno besedo prepričali o našem pravilnem stališču in ga pridobili zase.

Telefon urada: Court 3459 Telefon na domu: Neville 1870 R.

F. A. BOGADEK,
ATTORNEY AT LAW
VRHOVNI ODVETNIK NARODNE HRVATSKE ZAJEDNICE
103 Bakewell Building.
vogal Diamond in Grant Sts., PITTSBURGH, PA.
Nasproti Court House.

Ali ste bolni?

Ako imate kako bolezen, ne glede na to, kako dolgo in ne ozirajo se na to, kateri zdravnik vas ni mogel ozdraviti, pridite k meni. Vrnili vam bo vaše zdravje.

Oddaljenost ali pa pomanjkanje denarja naj vas ne zadržuje. Vse zdravim enako: bogate in revne. Jaz sem v Pittsburghu najboljši špecijalist za moške in sem nastanjen že mnogo let. Imam najbolje opremljen urad, tudi stroj za X-žarke, s katerimi morem videti skozi vas, kakor skozi steklo. Imam svojo lastno lekarno, v kateri se nahajajo vse vrste domačih in imortiranih zdravil. Ne bodite boječi in pridite k meni kot k prijatelju. Govorim v vašem jeziku. En oblak vas bo prepričal, kaj morem za vas storiti.

Imam Erlichov sloviti 606 za krvne bolezni in ozdravim bolezni v nekaj dneh. Ozdravil sem tisoče slučajev oslabelosti, kožne bolezni, revmatizma, želodčne in jetrne bolezni, srbenje, mozole in vse kronične bolezni.

Zmerne cene.

Prof. Dr. H. G. BAER,
511 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA.
nasproti pošte.
VAŽNO.—Odrežite to in prinesi s seboj.

SLOV. DELAVSKA PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908. — Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood R'd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 118, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRICH, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1 Grab St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
II. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 157th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
II. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki, so uljudno prošeni, pošiljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštnih, Expresnih, ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovljajo: Blaž Novak, Title Trust & Quarantee Co. in tako naslovljene pošiljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kake pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

UNIČENJE

Spisal: L. OSBOURNE

ZA "GLAS NARODA" J. T.

43 (Nadaljevanje.)

Peindvajseto poglavje.

BRODOLOM.

Kmalo zatem smo se odpravili proti San Franciscu. — Seboj smo vzeli tudi onega kapitana, ki nam je ponujal na sveti večer, da nas pripelje varno v pristanišče. — Kapitan je bil Irec in je bil neprestano pijan.

28. januarja je začel močan veter. Zatem je nastala grozna nevihta.

Vsi možje so stali na krovu in čakali zajtrka. Naenkrat pa je zabliskalo in treščilo v srednji jarbol. — Preklal se je na dvoje in padel v morje.

Biti sredi ocena brez jader in jarbola je menda najhujše, kar se more pripetiti mornarju.

Boljše je skočiti v morje kot pa morda po več tednov stradati in blodíti naokoli brez cilja.

Pri zajtrku smo bili vsi zelo slabe volje.

Molk je slednjič prekinil kapitan, ki je rekel s prisiljenim smehom:

— No, fantje, zdaj smo se pa srečno iznebili svoje ladje. — Bodimo veseli, da se nam je tako dobro izplačala. — Samo ne vem, kam bi šli sedaj s svojo blagajno. — Do najbližje obali je 1500 kilometrov.

— Nekoga poznam — je rekel Irec, ki se je vozil 1800 kilometrov daleč v samem čolnu. — Izkrcal se je na Marquesas otočju in je še sedaj tam. — Pravi, da se rajše vstreli, kot da bi se še enkrat podal na vodo.

Zatem se je oglasil kapitan:

— Sam ne vem, fantje, kako bomo ukrenili. — Tudi jaz se spominjam tragičnega slučaja. — Nekoč se je na neki ladji zlomil jarbol. Mornarjem ni kazalo drugega kakor podati se v čolne ter si poiskati obrežja. Več tednov so blodili po vodi. Ko s slednjič zagledali obrežje Sandwich otokov, so vsled samega veselja znoreli.

Kapitan, ki je bil drugače zelo pogumen mož je rekel to s precej žalostnim in tihim glasom.

— Ali ni nobene druge poti? — je vprašal Carthew. — Pomislite vendar malo, kapitan.

— Kaj bi premišljeval? — Ali mislite, da znam sam delati otoke, ali kaj? — Poglejte tukaj na karto. — Iz morja moli več koralnih otokov, ki pa niso naseljeni. Največji tak otok je Midway, ki je oddaljen komaj šestdeset kilometrov od tukaj. Da, če bi mogli dospeti do njega. Knjiga pravi, da se tam vstavljajo manjši pacifični parniki.

To jih je nekoliko potolažilo. — Sklenili so, da za vsako ceno pridejo na ta otok.

Po zajtrku je začela družba pripravljati čoln. Morje se je medtem pa tudi nekoliko poleglo. Denar so spravili v močan zaboj ter ga privezali h klopi. Nadalje so vzeli seboj toliko potrebščin, kolikor je dopuščal prostor na malem čolnu.

Ob treh pooldne so se spustili v morje.

Ker je pihal veter proti zapadu, so se morali posluževati vesel. Naslednjeg dne popoldne so zapazili čeri v morju.

Irec je pogledal skozi daljnogled in rekel:

— Zdi se mi, da se v tej puščavi ne vstavljajo parniki.

Prihajali so vedno bližje in sledijič dospeli na otok. Nobenega znamenja ni bilo na njem, nobenega sledu, da se tukaj vstavljajo ljudje.

— Drugega nam ne kaže kot zakuriti ogenj in čakati. — Živil imamo za par dni seboj. Ogenj mora goreti nočindan. Morda pride v bližino kak parnik in zapazi dim oziroma ogenj. To bi bila naša edina rešitev. Če ne bo parnika prej predno nam zmanjka živil, bomo morali lakote pomreti.

— Moj Bog, kako žalostna je naša usoda — je zašepetal Hemstead.

— Na vsak način je boljše kot da bi se vozili s čolnom 1500 kilometrov. Mene pa samo nekaj jezi. — Štiritisoč funtov šterlingov imamo, dovolj denarja in zlata, pa si ne moremo pomagati.

— Zdi se mi, da nismo storili prav, ker pušćamo zaboj v čolnu.

— Saj ga nam ne more nihče ukrasti.

Medtem se je znočilo. — Posedli so naokrog in se začeli pogovarjati. — Hemstead se ni vdeležil pogovora, pač je pa neprestano žvižgal pesem "Home sweet home!"

— Molčite že vendar enkrat! — se je oglasil Wicks — jaz že ne morem več trpeti. — Pojdite z vragom vi in vaš dom.

Tudi Irec je bil jezen.

— Saj sem vam že večkrat povedal, da sem razdražljiv človek. Zakaj ne daste miru? — Dovolj vzroka imamo, da smo razburjeni. Zakaj bi nas torej še vi jezili?

Hemstead je zastokal in vtihnil.

Sklenili so na vsak nekaj časa stražiti, če bi se slučajno približala kaka ladja, da bi jih rešila.

Hadden je rekel, da ni zaspan, in da bo stražil vso noč.

Ljudje so se podali v šatore in kmalo zaspali. Ponoči je začelo deževati.

Dež je pogasil ogenj, toda šatori so bili dobro zavarovani pred njim.

Naslednjega dne je bilo izvanredno lepo vreme. Ljudje so se dobro odpočili in vsi sveži vstali. Po zajtrku so si razdelili delo. — Dva sta morala neprestano nabirati vejevje, tretji pa kuriti, da ne bi ogenj nikdar pošel.

Nekeg jutra so sedeli ob ognju in igrali. — Brez prepira seveda ni bilo, ker je bil Irec zopet pijan.

Naenkrat je pa vstal kapitan in vzkliknil:

— Ladja! Ladja prihaja!

Vsi so se presenečeno ozrli. — Kaj so opazili? — Ladjo "Lastavico", ki se je s prejšnjo naglico bližala otoku.

(Dalje prihodnjič.)

LEPA FARMA NA PRODAJ.

Na prodaj je 160 akrov zemlje, eno miljo od lepo razvijajoče se vasi Willard v Clark County, Wisconsin, v največji slovenski naselbini, eno miljo od železniške postaje s verkvijo in šolo; zemlja je najboljše kakovosti in nekako polovica je polagoma valovita, kar dela idealno farmo za žito in živinorejo; na farmi nikdar ne zmanjka vode; ceste so ograjene; nad 70 akrov očiščene zemlje, ostalo porastlo z drevjem. Poslopja so majhna, vendar pa gre ž njimi, če se jih vzame takoj, nad 21 tisoč čevljev stavbinskega lesa, 5 akrov rži, 6 akrov pšenice, 7 akrov ovsa, 8 akrov ječmena in 6 akrov ajde, seno in voz. Plača se polovica v gotovini, ostanek pa v dolgih obrokih.

L. W. Kuhlmann.

Zavezniška zmaga.

"Zmaga se veča", pravi Pershing. Nemci se neprestano umikajo. — Velik vojni plen.

Washington, D. C., 4. avgusta. Današnje poročila generala Pershinga popisuje obsežnost zavezniške zmage nad Nemci, ne samo glede števila ujetnikov in topov, temveč glede načina, kako je bil sovražnik "v zmešnjavi potisnjen za reko Vesle".

Pozno ponoči je Pershing poročal, da so Amerikanci zavzeli Fismes, veliko nemško bazo ob Vesli. Kako naglo so se Nemci umaknili, se razvidi iz tega, da so bili Amerikanci pred tremi dnevi 10 milj južno od Fismes.

Generalni štab je prejel obvestilo, da se bo ameriška javnost čudila, ko bodo izdana natančna poročila o ujetih, ubitih in ranjenih Nemcih, koliko plena je padlo v zavezniške roke in koliko vojnega materjala so Nemci izgubili, ko so ga morali požgati in razstreliti, predno so se umaknili.

Vse vesti naznanjajo, da je imel zavezniški pritisk uničevalen učinek na sovražnika. Koliko ujetnikov je bilo zajetih, koliko ozemlja dobljenega, koliko materjala zaplenjenega, o tem se v zadnjih poročilih ne omenja. O sovražniku, ki se je prej "umikal", se zdaj piše, da "beži", ali kakor poroča general Pershing, "v zmešnjavi pognan v beg."

Zaradi sedanjega naglega umikanja se more sklepati, da se sovražnik ne bo mogel vstaviti ob Aisni, temveč se bo najbrže umaknil v dobro utrjene postojanke ob Chemin des Dames. Za trdno pa se lahko pričakuje, da ga general Foch ne bo pustil v miru, temveč ga bo brez odlašanja prijel v teh postojankah. Francoske čete so zelo navdušene vsled zadnjih uspehov in vedno postaja bolj jasno, da Nemci tega prodiranja ne bodo več mogli vstaviti.

O tem umikanju piše nek poročevalec:

"Vozove nemških umikajočih kolon je mogoče videti peljati po blatnih cestah, ki vodijo od reke proti Aisni.

Da se je moral sovražnik umakniti proti svoji volji, je jasno. General Ludendorff zatrjuje, da je bilo umikanje že pred 14. dnevi sklenjeno, potem ko je general Petain vdaril na zapadni strani nemške zagvozde, ki se je bila vrinila v zaveznike do Marne. In Nemci so lahko zadovoljni, da rabimo Ludenddorffov izraz, da so ostali "gospodarji položaja", kajti ni se zgodilo, česar so se Nemci sami bali, da bodo strani omagale in bo zajeta cela nemška vojska v zagvozdi. Umaknili so se primeroma še v dobrem redu, ne da bi izgubili preveč vojaštva in vojnega materijala, toda z veliko porabo municije.

V toliko so ostali gospodarji položaja, kakor bi se lahko reklo o bankrotiranem trgovcu, ki je srečno odnesel pete, da ni bil zaprt.

Sovražnikovi mrtvecí so ostali nepokopani. Kdo naj bi jih pokopal? Pustil je vojake za seboj s poveljem umreti. In umrli so. Leže v skupinah okoli topov; tukaj en ducat, tam en ducat vsak z ameriško kroglo v glavi, ali prsih ali pa z bajonetom predrtimi prsi. Te skupine so blizu skupaj in znašajo okoli 300 mož. Vse kaže na izborno disciplino in nikjer ni nikakih znakov, ki se opažajo pri poraženi armadi.

Sovražnik je natančno preračunal, koliko ga bo stalo umikanje in ni dal niti enega vojaka in niti enega topav več, kot je bilo proračunano. Iz vsega pa se je pokazalo, da sovražniku bolj primanjkuje vojakov, kot se je domnevalo.

Ludendorff imenuje operacije strategičen uspeh. Ne, to ni. To je velik strategičen poraz, pomešan z različnimi strategičnimi uspehi, in morebiti ni prezgodaj ako se reče, da pomeni ta poraz konec letošnje nemške ofenzive proti Parizu.

Lahko pa se pričakuje, da bodo Nemci pričeli z ofenzivo v Flandriji, ako niso Ruprehtove črte preveč razredčene, ker je mnogo svojega vojaštva porabil v interesu prestolonaslednika. Toda naj bolj zgodaj se morejo pričeti res ne operacije v oktobru in do tedaj bo zopet pol miljona več Amerikancev na bojišču.

Ceste, na katerih je ležalo do členkov prahu, so bile, ko so šle po njih armade, izpremenjene v blato, ki je oviralo vse, kar je bilo na kolesih. Poleg tega pa je še pričelo treskati in deževati.

Bil pa je zapeljiv trenutek za protiudarec, ki bi prizadel velike izgube in bi bilo končano strategično umikanje, ki je tako poparilo Berlin. In Ludendorff tega ni storil. Zakaj? Ali nima dovolj vojaštva, ali pa je določena defenzivna taktika severno od Aisne."

PROŠNJA.

Rojake širom Amerike prosim, da mi poročajo podrobnosti o mojem možu NIKOLAJU PAPICH, doma iz Giršič, fara Podzemelj pri Metliki na Dolenjskem. Pred tremi leti sva bila skupaj v Biwabiku, Minn., in od tam je šel 14. decembra 1915 v Detroit, Mich., k svojemu bratranu Joe Papich, kjer je bival do 29. marca 1916. Kakor mi je v zadnjem pismu poročal, je potem šel v Toledo, Ohio. Vsa nadaljna poizvedovanja so ostala brezuspešna, zato bom zelo hvaležna, ako mi kdo kaj poroča o njem. Jaz sem se po izgubi edinega sina preselila k svoji sestri. Maj sedanji naslov je: Mrs. Neža Papich, 146 Frederick St., Steelton, Pa. (3x 29-7,5&12-8)

PRODAM ALI ZAMENJAM

za malo kmetijo v Wisconsinu 4 lote z zidano hišo s 6 sobami, avtomobilna staja (garage), kokošnjak za 400 kokoši, mestna voda, 3 milje do sredine Denverja, Col., 1 blok do ulične železnice. Zdravnik mi je svetoval, da mi nižji zrak pripomore k zdravju. Proda ali zamenja se z vsem, kar posedujem. Za nadaljne podatke se obrnite na sledeči naslov: Joseph Valenčič, 1197 South Bannock St., Denver, Colo.

Rad bi izvedel za naslov svojih dveh prijateljev IVANA DEBELJAK in LEOPOLDA TAUSEŠ. Doma sta iz vasi Hrib, občina Loški Potok. Prosim, če kdo ve za naslov, naj mi blagovoli naznaniti, ali naj se pa sama oglasita. — Joe Bartol, Box 72, Phelps, Wis. (3-6—8)

Vojna divja v Franciji.

Ljudje se ne morejo boriti in obenem obdelovati zemljo.

MI JIH MORAMO PREHRANITI!

United States Food Administration

POZIV

na **polletno sejo** hrvatske sokolske župe "Petar Svačić" **v soboto dne 10. avgusta** na 613 Hillside Ave. v Sokolski dvorani v South Bethlehemu, Pa. Seja se prične točno ob 8. uri zvečer. Vspored: 1. Pozdrav starešine; 2. tajnikovo poročilo; 3. Poročilo voditelja župe; 4. nova opravila; 5. razni predlogi. Vsa bratska sokolska društva so naprošena, da prisostvujejo tej skupščini. Sokolski na zdar!

Nikola Korača, starešina.

Rad bi izvedel za naslov mojega brata LOUISA POHLIN. Pred štirimi leti mi je zadnjič pisal iz Toledo, Ohio. Poročati mu imam neko zelo važno novico. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznani, ali pa naj se sam oglasi. — Anthony Pohlin, R. 1, Woodward, Iowa. (3-6—8)

Rad bi izvedel za ALOJZIJA MEVČEK, doma iz Pudoba pri Ložu. Čul sem, da je v Clevelandu, Ohio. Mi dva sva bila skupaj v Salisbury Center, Herkimer Co., N. Y. Pred tremi leti sem ga zadnjič videl. Prosim, da se mi javi, ali pa če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani. — Anton Troha, Box 36, Teter, Upshur Co., W. Va. (2-5—8)

Društvo "Zarja Svobode" št. 325 SNPJ., Gowanda, N. Y., išče dva sobrata JOHNA KORBARJA in THOMASA ČEBAŠEKA. Oglasita se nemudoma in najbolje je, da prideta nazaj. Kar se tiče vajunih zadev, sta brez skrbi, toliko je poizvedelo društvo, za kar vama jamči. — Louis Baščaj, predsednik; Anthony Anžiček, blagajnik; Louis Skube, tajnik, 34 Broadway, Gowanda, N. Y. (2-5—8)

JETIKA! JETIKA!

Jetika in kronični bronchitis se zelo uspešno zdravi z novoiznajdenim zdravilom Neumasan. Dosti ni treba govoriti o tem izvrstnem zdravilu, ker veljavo bo samo skazalo pri bolniku. Ko bo bolnik to zdravilo samo parkrat rabil, bo že videl njega veljavo. Zdravilo Neumasan košta $5.35 in se dobi pri:

A. B. KOLAR CO.,
(27-7 26x) Nashwauk, Minn.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo sanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravo vzamem kranjske kakor vse druge harmonike. Stare kupim ali sprejmem v zameno.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

POZOR ROJAKI!

Najuspešnejše mazilo za ženske lase, kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila srastejo v štih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi moškim krasni brki in brada in ne bodo odpadali in ostali. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osmih dneh popolnoma ozdravim, rane opekline, bule, tare, krasta in grinte, potne noge, kurje očesa, oseblíne v par dnevih popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravilo brez uspeha rabil mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ,
6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Zdravim samo moške.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, špecijalist v Pittsburghu in ima 28-letno iskušnjo v zdravljenju moških bolezni.

Slovenski zdravnik.

Zastrupljenje krvi zdravi s slovitim 606, ki ga je iznašel profesor dr. Ehrlich. Ako imate **izpuščaje in mozole** po telesu, v grlu, ako vam **izpadajo lasje, ves boli v kosteh,** pridite in **sčistil vam bom kri.** Nikakor ne čakajte, kajti ta bolezen se prenese naprej.

Vso izločevanje iz kanala za izpuščanje vode zdravim po najnovejši metodi in v kolikor mogoče kratkem času. Kadar spoznate, da nimate več moške moči, ne čakajte, temveč pridite in vrnil vam bom moško moč.

Kilo ozdravim v 30 urah brez operacije.

Bolečine v mehurju, od česar prihajajo bolečine v hrbtu in križu, palenje pri mokrenju in ostale bolečine te vrste zdravim z največjo gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, lišaj, škroflje in druge kožne bolezni ki nastanejo vsled nečiste krvi, ozdravim v kratkem času, da ni treba ležati.

Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 8. zjutraj do 5. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 8. zjutraj do 8. zvečer. V nedeljo do 2. popoldne.

Po pošti ne delujem. Pridite osebno. Ne pozabite ime in številke

Dr KOLER, 638 PENN AVE
PITTSBURGH, PA.

Kam se boste obrnili,

kadar delate ugovore, pogodbe, zapriseženo izjavo ali razne druge dokumente, ki spadajo v notarski posel. Kdo Vam bode tolmačil na sodniji, pri mirovnem sodniku ali drugod? Ako hočete pravilno izpovedati ali pričati, potrebujete človeka, ki je zmožen slovenskega in angleškega jezika. Obrnite se v tem pogledu vedno na

ANTON ZBAŠNIK,
JAVNI NOTAR IN TOLMAČ
soba 102 Bakewell Bldg., Cor. Diamond and Grant Sts.,
(nasproti Court Housa) PITTSBURGH, PA.
Telefon urada: Court 3459. Telefon na domu: Fisk 1931 J.

Dr. LORENZ 644 Penn avenue Pittsburgh, Pa.

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
ŠPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skrb pa je, da vas poopolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimpreje.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabelost, bolezni v mehurju, ledicah, jetrah in želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlato žilo, navduho itd.

☞ **Uradne ure so:** V ponedeljkih, sredah in petkih od 9. ure zjutraj do 5. popoldan. V torkih, četrtkih in sobotah od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer, ob nedeljah pa do 2. ure popoldne. — Po pošti ne zdravim. Pridite osebno. Ne pozabite ime in naslov:

Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmače, da vas razumejo. Jaz znam hrvatsko še iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem.

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE,

kateri imajo v rokah naša potrdila za denarne pošiljatve, z številkami, kakor so označene pod imenom, naj blagovolijo naznaniti prejkomogoče svoj natančen naslov radi važne zadeve. Pisma katera smo jim poslali, so se nam povrnila.

Tvrdka Frank Sakser.

Bartol J. No. 330733	Kastelic John No. 44708	Samide Frank No. 330721
Bear Dan. No. 260638	Kovač Frank No. 260641	Sinčič John No. 330762
Besens Mary Miss No. 330062	Kučič Matija No. 45015	Spaniček Rozi No. 328894
Bobič Vajo No. 260583	Mikolich John No. 323252	Starčevič Johana No. 331070
Božičkovič Djuro No. 260581	Modic Ivan No. 329720	Tehler Anna No. 328896
Braun Mary No. 260643	Novak Rozi No. 45313	Turk Charles No. 330351
Dolar Valentin No. 330086	Oswald Jos. No. 260621	Turk Ivan No. 260647
Grgurič [illegible] No. 260573	Pintar No. 330843	Turk Jernej No. 329741
Gubert Giuseppe No. 323065		Žagar Frank No. 44272